

Pirkanmaan hyvinvointialue

Aluevaltuusto 9.6.2025

Valtuustoaloite

Pirkanmaan hyvinvointialue suosittelee kaikkia Pirkanmaan ala- ja yläkouluja ottamaan käyttöön Opetushallituksen uuden lain mukaisesti, joissa kehoitetaan rajoittamaan kännyköiden kuten älykännyköiden ja muiden päätelaitteiden käyttöä kouluaihana.

Lasten ja nuorten henkinen pahoinvointi, keskittymishäiriöt, masennus ja riippuvuudet ovat lisääntyneet ja Pirkanmaan hyvinvointialue joutuu näiden seurauksia hoitamaan kouluterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Tästä syntyy inhimillisen hädän lisäksi kuluja.

Elokuun alussa 2025 astuu voimaan laki, joka antaa mahdollisuuden kieltää kännyköiden käyttö kouluaihana. Tämä on tärkeä askel kohti koulurauhaa ja parempia oppimistuloksia ja korkeampia Pisa-tuloksia. Laki antaa myös mahdollisuuden ulottaa kännykkäkielto koko koulupäivän ajalle. Älylaitteet eivät sovi kouluympäristöön. Enemmän ja enemmän on tutkimusnäyttöä meiltä ja ulkomailta sille, että älypuhelimet haittaavat lasten keskittymistä, aivojen kehitystä ja sosiaalista kasvua. Kännykät vievät tilaa liikkumiselta, leikkimiseltä ja kasvokkaisilta kohtaamisilta eli kaikilta niiltä asioilta, jotka ovat tärkeitä lasten ja nuorten kehitykselle.

Lasten ja nuoren aivot eivät ole vielä kypsät hallitsemaan houkutuskuja. Koulujen vastuulla on tarjota ympäristö ja puitteet, jotka tukevat lasten hyvinvointia. Yhteiskunta rajoittaa lasten ja nuorten pääsyä alkoholiin, tupakkaan ja rahapeleihin. Samalla tavalla yhteiskunnan ja koulujen tulee rajoittaa lasten ja nuorten kouluajan älylaitteiden käyttöä. Tällä tavalla mahdollisesti voidaan vähentää myös netissä tapahtuvaa kiusaamista.

Koulu ei voi yksin ratkaista kaikkea, vaan vanhemmilla on myös suuri vastuu ja esimerkin voima; kuinka paljon itse vietämme aikaa sosiaalisessa mediassa kuten facebookissa kotiloissa lasten ja nuorten nähdessä.

Aluevaltuustoaloitteena esitämme että Pirkanmaan hyvinvointialue suosittelee kaikkia Pirkanmaan ala- ja yläkouluja ottamaan käyttöön uuden lain, joissa kehoitetaan rajoittamaan kännyköiden kuten älykännyköiden ja muiden päätelaitteiden käyttöä kouluaihana. Totaalikiellon tulisi yltää oppitunneille, mutta Pirkanmaan hyvinvointialueen tulisi suositella kännykkäkieltoa myös välitunneille ja ruokailuun. Tämä kaikki tulisi kirjata koulujen järjestyssääntöihin. Kiellon ulkopuolelle voidaan rajata lääketieteelliset syyt ja oppimistehtävät. Kännyköiden käyttö voisi olla sallittua esimerkiksi ruokailun loputtua ennen seuraavaa oppituntia.

Pirkanmaan hyvinvointialue voisi suositella kuntia hankkimaan ulos virikkeitä kuten palloja, koripallotelineitä ja muita välineitä. Mikäli välitunteja on pakko viettää sisällä olisi kouluilla oltava tarjolla myös aktiviteetteja.

Lapsillamme ja nuorillamme on oikeus koulupäivään, jossa kännykkään tuijottamisen sijaan oppilaat seurustelevat keskenään ja katsovat toisiaan silmiin.

Keskustan aluevaltuustoryhmä esittää myös että puolen vuoden seurannalla voitaisiin listata kouluissa mahdollisesti esiin nousseita etuja ja haittoja tähän uuteen järjestelyyn liittyen.

Tampere 9.6.2025

Keskustan Aluevaltuustoryhmä